

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Pernell Criens
<i>Onderwerp</i>	Programma grip op sociaal domein 4 ^e kwartaal 2023 en 1 ^e kwartaal 2024
<i>Datum</i>	21 maart 2024

Kennisnemen van

De voortgang van het programma grip op sociaal domein.

Inleiding

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de voortgang van het programma grip op sociaal domein over de periode 4^e kwartaal 2023 tot en met het 1^e kwartaal 2024.

Het onderzoekrapport fase 1b beheersing sociaal domein is in januari 2023 met uw raad gedeeld. Uit dit onderzoek volgde een set aan knoppen / aanbevelingen die bijdragen aan meer grip en inzicht in het sociaal domein en afvlakking van de uitgaven. Op 28 maart 2023 heeft uw raad ingestemd met het inzetten van de volgende knoppen:

- Data en monitoring
- Standaardiseren en digitaliseren
- Samenwerking dorpsteam intensiveren
- Relatiebeheer
- Versoberen maatwerkvoorzieningen
- Moreel appel
- Preventie

Informatie

In september 2023 ronden we de onderzoeken af en vertaalden we de resultaten van deze onderzoeken in aanbevelingen. We implementeren de aanbevelingen en zorgen dat dit tot het reguliere werk van onze medewerkers gaat behoren. Met behulp van trainingen helpen wij onze medewerkers in het toepassen van onder andere moreel appel, managen van verwachtingen, empathisch zakelijk werken en normaliseren. In juni 2024 sluiten we het programma af. De trainingen lopen door tot het 3^e kwartaal van 2024. Hieronder beschrijven we de voortgang van de implementatie van het programma grip op sociaal domein.

Versoberen maatwerkvoorzieningen en moreel appel

- De beleidsdocumenten actualiseerden wij, zodat uitvoering van de maatregel mogelijk is. De verordening Wmo boden wij ter besluitvorming in maart 2024 aan. U stelde hierop een amendement vast. Dit leidde tot het niet kunnen implementeren van een aanbeveling uit het project versoberen maatwerkvoorzieningen en moreel appel. En dit amendement leidt tot een juridisch onhoudbare bepaling in de verordening met risico's. Een voorstel om dit amendement aan te passen volgt op 21 mei 2024.
- Het normaliseren en moreel appel vraagt een andere manier van denken en werken van onze partners, dorpssteam, medewerkers en inwoners. We willen bij onze medewerkers het omgaan met veranderingen, managen van verwachtingen, empathisch zakelijk werken en omgaan met weerstand verbeteren. Met trainingen zullen onze medewerkers nog beter leren omgaan met deze onderwerpen en bereiden we hen voor op de transformatie die de hervormingsagenda jeugd met zich meebrengt. Na de trainingen passen we het principe train de trainer¹ toe. Medewerkers zijn ambassadeurs en dragen de kennis over aan partners, dorpssteam en inwoners. In maart 2024 vond de Kick-off van het trainingsprogramma plaats en deze loopt tot en met eind september.
- In het derde kwartaal van 2023 onderzochten we de mogelijkheden om de ergotherapeuten in te zetten voorafgaand aan de toekenning van een hulpvraag voor huishoudelijke ondersteuning. Het onderzoek is afgerond. Medio mei start de pilot 'huishouden op eigen kracht' met als doel te normaliseren en de zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten.

Samenwerking en relatiebeheer

- De communicatie tussen de uitvoerende medewerkers van het Dorpssteam en de gemeente verbeterde door het implementeren van een halfjaarlijkse netwerkbijeenkomst, per kwartaal een nieuwsbrief, een collegaboek en een kennisdocument Wet maatschappelijke ondersteuning. De netwerkbijeenkomst vond twee keer plaats, we deelden kennis en ontmoetten elkaar informeel. De netwerkbijeenkomst organiseren we ieder halfjaar.
- De eerste gesprekken met de huisartsen en Primacura (overkoepelend orgaan van de lokale huisartsen), vonden plaats in november 2023 en begin 2024. Vanuit het programma richten we ons specifiek op de relatie met huisartsen. We bouwen in 2024 verder aan een duurzame relatie die baat heeft bij toekomstige ontwikkelingen zoals GALA, IZA, hervormingsagenda jeugd en transformatie naar de voorliggende voorzieningen.
- Eind 2023 implementeerden we maatregelen die de werkprocessen met de ergotherapeuten vereenvoedigden. We pasten de werkwijze aan, waardoor doorlooptijden korter zijn en minder besteding van interne uren. Met de ergotherapeuten deelden we een infographic, waarop de werkprocessen staan beschreven.
- In maart 2024 spraken we de Diamantgroep over de werkzaamheden die zij vanuit de participatiewet voor ons uitvoeren. We maken onder andere procesafspraken over de begeleiding naar vast werk en intensiveren het contact met de Diamantgroep, de uitwerking hiervan is in het 2^e kwartaal van 2024.

Data & monitoring

- Het project "data en monitoring" implementeerde een lokale monitor participatiewet, wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdwet en een kwaliteitsdashboard. Iedere wet heeft voor intern gebruik een eigen monitor met informatie over de ontwikkeling van de aantallen. De aantallen komen op dit moment uit 1 systeem.

---

¹ Een principe gericht op het overdragen van trainingsvaardigheden van een deskundige naar anderen

- Iedere monitor (ook de regionale monitor), heeft een key-user die verantwoordelijk is voor de inhoud van de monitor en zorgt dat de ontwikkelingen in de monitor tijdens een teamoverleg worden besproken.
- In 2024 ontwikkelen we de monitor door, zodat ook informatie uit andere systemen beschikbaar is. Daarnaast bekijken we de mogelijkheden hoe we de monitor, zoals deze nu beschikbaar is, op vaste momenten aan u kunnen presenteren.

Standaardiseren en digitaliseren (proces optimalisatie)

- Het werkproces voor het behandelen van meldingen Wmo is verbeterd. In het eerste kwartaal 2024 hebben we de vernieuwde werkwijze geïmplementeerd en de eerste resultaten zijn positief, de doorlooptijd van de wachtlijst is verkort.
- Vanaf eind 2023 voegden we de werkzaamheden doelmatigheid en rechtmatigheid samen, omdat we een integraal beeld van onze inwoners willen krijgen.
- De implementatie van het verbeterde proces buigbudget², de reiskosten statushouders en onderzoek naar mogelijkheden voor het anders inrichten van de bewindvoerings- en inrichtingskosten starten in het tweede kwartaal 2024.
- De gemeente werkt samen met de kredietbank. Deze zet schuldhelpverlening, inkomensbeheer en kredietverlening in om onze inwoners te helpen naar een toekomst zonder geldzorgen. We bestudeerden de werkwijze van de kredietbank en signaleerden verbeteringen. Komende maanden werken we vanuit vroegsignalering de aanbevelingen uit die gaan leiden tot een verbetering van de schuldhelpverlening aan onze inwoners.
- Het werkproces voor het afhandelen van aanvragen jeugdhulp is gewijzigd. Er zijn afspraken gemaakt over wanneer we een aanvraag verkort afhandelen, welke aanvragen we versneld oppakken en welke aanvragen we dubbel beoordelen (4-ogen principe). Dit leidt tot een betere kwaliteit van de besluitvorming en eenduidigheid in de werkwijze.
- Vanaf het 3^e kwartaal 2023 voeren onze klantmanagers jeugdhulp een toets op medische verwijzingen uit. Met deze toets wordt de wettelijke gemeentelijke taak uitgevoerd om integrale, passende Jeugdhulp te borgen voor jeugdigen die zorg aanvragen via het medische domein. Met de toets wordt meer zicht en meer grip gecreëerd op de instroom via het medisch domein. De gemeente toetst op de hoogte van de aanvraag, de zwaarte van de inzet, de inhoudelijke resultaten en de in te zetten activiteiten. De toets op medische verwijzingen heeft naast het aanbieden van de juiste hulp op de juiste hulpvraag ook een financiële impact.
- De eigen kracht van ouders is één van de criteria die de gemeente beoordeelt om het recht op jeugdhulp te bepalen. De Jeugdwet gaat ervan uit dat van ouders kan verwacht worden dat zij de hulp verstrekken die nodig is, voor zover dit tot de mogelijkheden behoort van de ouders (eigen kracht). In de nieuwe beleidsregels jeugdhulp is een kader voor het beoordelen van de eigen kracht van ouders toegevoegd. Omdat de uitvoering handvatten mist om dergelijke aanvragen goed te beoordelen hebben we in de nieuwe beleidsregels jeugdhulp een kader voor het beoordelen van de eigen kracht geformuleerd. Dit maakt duidelijk dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor hun kinderen. Uiteraard blijft het mogelijk, wanneer de noodzaak hiervoor vaststaat en ouders onvoldoende eigen kracht hebben een individuele voorziening jeugdhulp te treffen.
- De afbakening van segment 4³ en segment 1 voor jeugdzorg verbeterden wij. Hiermee voorkomen we stapelen van hulp aan jeugdigen en kennen we de juiste hulp toe. De hulp aan de jeugdige vindt minder versnipperd plaats.

---

² Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

³ Segment 4: Ambulante hulp, bijvoorbeeld: begeleiding, behandeling, ambulante GGZ, vaktherapie of combinaties hiervan. De hulp is kortdurend en/of minder intensief dan hoog specialistisch jeugdhulp (segment 1).

Bladnummer

4

Datum

21 maart 2024

Financiën

Wat heeft het gekost?

Voor de uitvoering van het programma grip op sociaal domein stelde u raad € 355.000 beschikbaar. Het budget is ingezet voor de inhuur van derden (onder andere programmamanager) en demografisch onderzoek. De uitvoerende taken van het programma zijn door vaste medewerkers opgepakt. Dit vergroot het commitment en draagvlak. De reguliere taken van de medewerkers die in het programma werkten, voerden externen uit.

Uitgaven tot en met 31 december 2023 € 204.842

Verplichtingen 2024

Opleiding € 65.000

Inhuur derden € 62.400

€ 126.404

Totaal verwachte uitgaven € 331.246

Wat levert het op?

Zoals we al eerder met u deelden kunnen we nu nog geen financiële vertaling van de opbrengst van het programma grip op het sociaal domein maken. De verbeteringen die zijn toegepast, dragen bij aan grip en zicht in het sociaal domein en afvlakking van de uitgaven. De monitoren leveren ons sturingsinformatie op. Met het optimaliseren van de processen Wmo en jeugdhulp leggen we de basis voor de transformatie sociaal domein. We werken intensiever samen met het Dorpsteam en hebben een betere relatie met de huisartsen.

Hieronder benoemen we enkele resultaten die zichtbaar zijn.

Toets op medische verwijzingen jeugdhulp

Het uitvoeren van een medische toets is vanaf het derde kwartaal 2023 geïmplementeerd en levert naast grip en zicht ook een financieel voordeel op. Over het eerste half jaar heeft de gemeente Goirle circa € 20.000 minder toegekend dan dat door zorgaanbieders was aangevraagd.

Verwijzer jeugdhulp

Het aantal verwijzingen vanuit het medisch domein is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De verwijzingen via de gemeentelijke toegang zijn toegenomen. Er vindt dus een verschuiving plaats van welke route de jeugdigen en hun gezin doorlopen voor een indicatie jeugdhulp. Dat er meer hulpvragen via de gemeente verwezen worden betekent dat we meer grip hebben op het bepalen van de meest passende oplossing voor de hulpvraag. In onderstaande tabel staan de percentages per verwijzer weergegeven.

Verwijzer	2022	2023	2024 (Q1)
Medisch domein	57%	48%	44%
Gemeente	34%	42%	43%
Overige verwijzers, zoals gecertificeerde instelling en rechtbank	9%	10%	13%

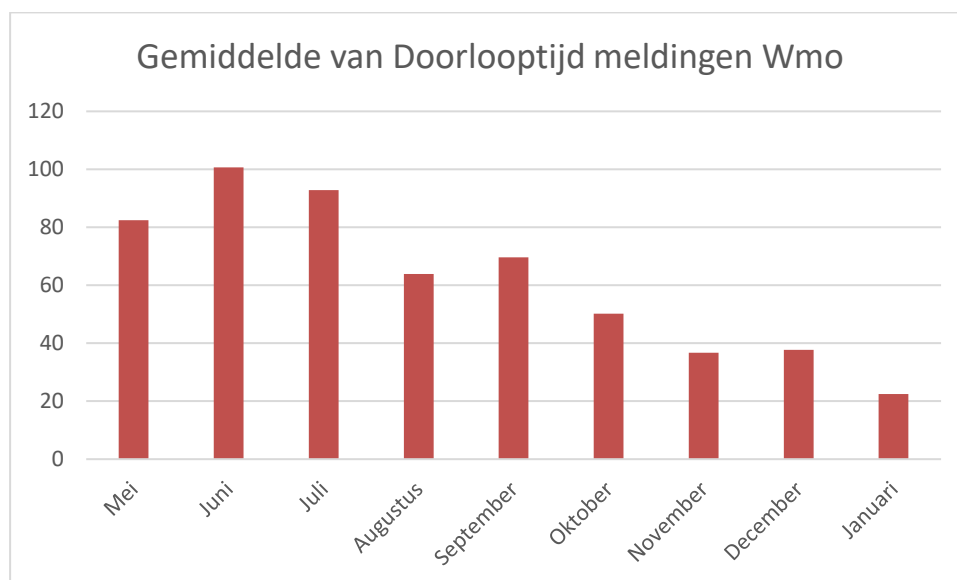
Tegengaan stapelen van jeugdhulp

Hart van Brabant jeugdzorg informeert deelnemende gemeenten maandelijks over de hoeveelheid casussen die aan segment 3⁴ en 4 zijn toegekend, maar die passend zouden zijn voor segment 1. Voor de gemeente Goirle is dit aantal het afgelopen half jaar afgenomen.

Dit betekent dat we bij complexe casussen vaker een integraal aanbod vanuit de hoogspecialistische jeugdhulp inzetten in plaats van meerdere zorgproducten vanuit segment 3 of 4. Hiermee wordt stapeling van voorzieningen voorkomen.

Procesoptimalisatie Wmo

Door aanpassingen in het proces en de werkwijze verbeterden de gemiddelde doorlooptijden Wmo. Dit is weergegeven in onderstaande tabel, met op de X-as de maanden mei 2023 tot en met januari 2024 en de Y-as het aantal dagen.

Vervolg

We implementeerden het merendeel van de aanbevelingen uit fase 1B, het resterende deel implementeren we komend jaar. Deze nemen we mee in de reguliere werkzaamheden en projecten die op dit moment lopen. Medio 2024 ronden we het programma grip op sociaal domein met een evaluatie af.

Communicatie

Niet van toepassing.

---

⁴ Dagbegeleiding en respijtzorg.